

Lista 4

Exercițiul 1. Pe mulțimea $V = \mathbb{R}^2$ considerăm operațiile

$$(x, y) + (x', y') = (x + x', y + y')$$

și

$$\alpha \cdot (x, y) = \begin{cases} (0, 0) & \text{dacă } \alpha = 0 \\ (\alpha x, \frac{y}{\alpha}) & \text{dacă } \alpha \neq 0 \end{cases}$$

pentru $(x, y), (x', y') \in \mathbb{R}^2, \alpha \in \mathbb{R}$. Este V un spațiu vectorial peste \mathbb{R} în raport cu aceste operații? Justificați răspunsul.

Exercițiul 2. Să se arate că nu există o operație externă (în afară de cea identic nulă) $\odot : \mathbb{Q} \times \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ în raport cu care grupul $(\mathbb{Z}, +)$ devine spațiu vectorial peste \mathbb{Q} (atenție! \odot nu este neapărat operația uzuală de înmulțire).

Exercițiul 3. Fie \mathbb{k} un corp comutativ și $V = \{(x, y) \in \mathbb{k}^2 \mid x^2 + y^2 = 0\}$. Pe V considerăm operațiile uzuale de adunare și multiplicare cu scalari pe componente, adică

$$(x, y) + (x', y') = (x + x', y + y') \text{ și } \alpha \cdot (x, y) = (\alpha x, \alpha y)$$

pentru $(x, y), (x', y') \in \mathbb{k}^2, \alpha \in \mathbb{k}$. Verificați dacă V un spațiu vectorial peste \mathbb{k} , pentru:

- (i) $\mathbb{k} = \mathbb{R}$ (ii) $\mathbb{k} = \mathbb{C}$ (iii) $\mathbb{k} = \mathbb{Z}_2$ (iv) $\mathbb{k} = \mathbb{Z}_5$

Exercițiul 4. Care dintre următoarele submulțimi este subspațiu vectorial în $\mathbb{R}[X]$?

(i) $\{a + bX + cX^2 + dX^3 \mid a, b, c, d \in \mathbb{R}, a + b + c + d = 0\}$

(ii) $\{P \in \mathbb{R}[X] \mid \text{grad}(P) > 2\}$

(iii) $\{P \in \mathbb{R}[X] \mid X^2 + X + 1 \mid P\}$

(iv) $\{P \in \mathbb{R}[X] \mid P(X) = P(-X)\}$

Exercițiul 5. Vectorul $(3, -1, 0, 1)$ aparține spațiului generat de vectorii $(2, -1, 3, 2), (-1, 1, 1, -3)$ și $(1, 1, 9, -5)$? în \mathbb{R}^4 ?

Exercițiul 6. Fie V spațiul vectorial al elementelor de forma $(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{R}^5$, care satisfac sistemul

$$\begin{cases} 2x_1 - x_2 + \frac{4}{3}x_3 - x_4 = 0 \\ x_1 + \frac{2}{3}x_3 - x_5 = 0 \\ 3x_1 - x_2 + 2x_3 - x_4 - x_5 = 0 \end{cases}$$

Determinați o familie finită de vectori care generează pe V .

Exercițiul 7. Fie V un spațiu vectorial, $X \subseteq V$ o submulțime și $x, y \in V$. Să se arate că dacă $y \in Sp(X \cup \{x\})$ și $y \notin Sp(X)$, atunci $x \in Sp(X \cup \{y\})$.

Exercițiul 8. Fie $V = \{f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \mid f \text{ continuă}\}$. Pe V introducem operațiile:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x)$$

și

$$(\alpha \cdot f)(x) = \alpha f(x)$$

$\forall x \in \mathbb{R}, f, g \in V, \alpha \in \mathbb{R}$. Atunci:

- (i) V este un spațiu vectorial peste \mathbb{R} ;
- (ii) Funcțiile $f_1, \dots, f_n \in V$, $f_1(x) = e^x$, $f_2(x) = e^{2x}$, \dots , $f_n(x) = e^{nx}$ sunt liniar independente în V , $\forall n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$;
- (iii) $\dim_{\mathbb{R}} V = \infty$.

Exercițiul 9. Determinați o bază și dimensiunea următoarelor spații vectoriale:

(i) $U_1 = Sp\{(2, -1, 0, 1), (1, -1, 3, 7), (0, -1, 6, 13)\} \subseteq \mathbb{R}^4$.

(ii) $U_2 = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid \begin{cases} x - 2y + z = 0 \\ x - y - z - t = 0 \\ x - 3z - 2t = 0 \end{cases}\}$

Exercițiul 10. Arătați că polinoamele $1, X - 1, \frac{(X-1)^2}{2!}, \dots, \frac{(X-1)^n}{n!}$ formează o bază a spațiului vectorial al polinoamelor de grad cel mult n peste \mathbb{R} . (Indicație: utilizați eventual seriile Taylor).

Exercițiul 11. Fie W_1, W_2 subspații vectoriale ale lui \mathbb{R}^3 , astfel că $\dim W_1 < \dim W_2$. Arătați că dacă $W_1 \cap W_2 \neq \{0\}$, atunci $W_1 \subseteq W_2$.

Exercițiul 12. Determinați o bază și dimensiunea pentru fiecare dintre spațiile vectoriale $V_1, V_2, V_1 \cap V_2, V_1 + V_2$, unde

$$\begin{aligned} (i) \quad V_1 &= \{P \in \mathbb{R}_3[X] \mid P''(0) + 2P'(0) + P(0) = 0, P(1) = P(-1)\}, \\ V_2 &= \{P \in \mathbb{R}_3[X] \mid P''(0) - 2P'(0) + P(0) = 0, P(1) = -P(-1)\} \end{aligned}$$

$$(ii) V_1 = Sp\{(2, -1, 0, 1), (1, -1, 3, 7), (0, -1, 6, 13)\}$$

$$V_2 = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid \begin{cases} x - 2y + z & = 0 \\ x - y - z - t & = 0 \\ x - 3z - 2t & = 0 \end{cases}\}$$

Exercițiul 13. Care dintre următoarele funcții $f : \mathbb{R}[X] \rightarrow \mathbb{R}[X]$ sunt morfisme de spații vectoriale? (argumentați răspunsul)

$$(i) f(P(X)) = P^2(X)$$

$$(ii) f(P(X)) = P(X^2)$$

Exercițiul 14. Fie $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ morfismul a cărei matrice în bazele canonice este $\begin{pmatrix} 1 & 3 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Calculați $f((1, 2, 3))$.

Exercițiul 15. Fie $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(x, y, z) = (x + 3y - z, y - z, x + 2z)$.

(i) Scrieți matricea asociată lui f în baza canonică din \mathbb{R}^3 .

(ii) Determinați $\ker(f)$ și $\text{Im}(f)$ (o bază și dimensiunea pentru fiecare).

(iii) Scrieți matricea asociată lui f în baza $\mathcal{B} = \{v_1 = (1, 0, 0), v_2 = (1, 1, 0), v_3 = (1, 1, 1)\}$.

Exercițiul 16. Fie V un spațiu vectorial de dimensiune $n < \infty$ peste un corp comutativ \mathbb{k} și $f : V \rightarrow V$ un endomorfism neinjectiv. Atunci există o bază în V astfel matricea asociată lui f în această bază să conțină pe prima coloană numai zero.

Exercițiul 17. Să se determine un morfism de spații vectoriale $f : \mathbb{R}_3[X] \rightarrow \mathbb{R}_3[X]$, astfel încât $\ker(f) = \text{Im}(f) = Sp\{1 + X^2, X^2 + X^3\}$ și să se scrie matricea lui f într-o bază care conține polinoamele $1 + X^2$ și $X^2 + X^3$.